

LBRIS

We know
books

SHAUN USHER este scriitor britanic și deținătorul popularelor bloguri lettersofnote.com și listsofnote.com. Îi place să colecționeze scrisori vechi și cărți frumoase și își petrece timpul căutând corespondență și întocmind liste de lucruri pe care să le împărtășească cu ceilalți. În 2009, pasiunea sa pentru scrisori vechi s-a concretizat în lansarea website-ului lettersofnote.com, un muzeu online vizitat de peste o sută de milioane de ori. Acestea au fost publicate patru ani mai târziu, într-o serie tematică, devenită în scurt timp bestseller.

Usher locuiește în Manchester împreună cu soția sa, Karina, și cei doi băieți ai lor.

În seria „Scrisori remarcabile“, la Curtea Veche Publishing, a mai apărut volumul *Spațiu* și vor mai apărea volumele: *Părinți*, *Muzică*, *Artă*, *Iubire*, *Erotism*, *Pisici*.

IOANA MANOLACHE a studiat muzica la Conservator, apoi antropologia culturală și literatura la Universitatea din București, unde a obținut titlul de doctor în filologie (2015). Din 2022 este membră a Asociației Române a Traducătorilor Literari. Printre autorii traduși până în prezent se numără Michel Foucault, Adam Phillips, Fabrice Midal și Judson Brewer.

scrisori
remarcabile

Război

compilație de
SHAUN USHER

Traducere din engleză de
IOANA MANOLACHE

CURTEA @ VECHÉ

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Scrisori remarcabile : Război / compilație de Shaun Usher ;

trad. din engleză de Ioana Manolache, - București :

Curtea Veche Publishing, 2022

ISBN: 978-606-44-1187-7

I. Usher, Shaun (antolog.)

II. Manolache, Ioana (trad.)

821.111

ISBN epub: 978-606-44-1211-9

Carte publicată și în ediție digitală

Redactor: Maria Petricu

Corector: Iulia Nedea

Tehnoredactor: Chirachița Dogaru

Copertă: Gabi Toma

Coordonarea ediției: Ludovic-Ștefan Skultéty

CURTEA VECHE PUBLISHING

str. Aurel Vlaicu nr. 35, București, 020091

redacție: 0744 55 47 63

distribuție: 021 260 22 87, 021 222 25 36, 0744 36 97 21

fax: 021 223 16 88

redactie@curteaveche.ro

comenzi@curteaveche.ro

curteaveche.ro

SHAUN USHER

Letters of Note: War

Copyright © Shaun Usher, 2020

Published by arrangement with Canongate Books Ltd,

14 High Street, Edinburgh EH1 1TE

All rights reserved.

© CURTEA VECHE PUBLISHING, 2022

pentru prezenta versiune în limba română

CUPRINS

INTRODUCERE 13

SCRISOAREA 01

RĂZBOIUL NU LASĂ LOC DE SPERANȚĂ

Kurt Vonnegut către Comisia de Recrutare 22

SCRISOAREA 02

AM SĂ MOR CU FRUNTEA SUS

Blanca Brissac Vázquez

către fiul său, Enrique 27

SCRISOAREA 03

ISTORIA UNEI BĂTĂLII

Ducele de Wellington

către John Wilson Croker 31

SCRISOAREA 04

TOȚI ACEȘTIA TREBUIE SĂ FIE LIBERI

Rabinul Morris Frank către fiul său, Henry 35

SCRISOAREA 05

AM SĂ-I ALUNG

Regele Béhanzin către Alfred Amédée Dodds ... 40

SCRISOAREA 06

FLOTA ȘI ARMELE NU VOR AVEA NICIO ȘANSĂ
Mark Twain către Nikola Tesla 43

SCRISOAREA 07

TOVARĂȘII MEI DE ARME NU AU BERE
Secolele I și al II-lea d.H. 48

SCRISOAREA 08

CÂT MĂ DOARE SĂ SCRUI TOATE ASTEA
Eleanor Wimbish
către fiul ei, William R. Stocks 51

SCRISOAREA 09

SUNTEM ALĂTURI DEVOI ÎN ACEASTĂ
SUFERINȚĂ CARE NE UNEȘTE
Femeile din Anglia, Germania și Austria 60

SCRISOAREA 10

TRĂIASCĂ EUROPA!
Gajan Singh către Sirdar Harbans Singh 70

SCRISOAREA 11

PLOAIA DE BOMBE ATOMICE
VA FI ȘI MAI ÎNVERȘUNATĂ
Luis Alvarez către Ryōkichi Sagane 75

SCRISOAREA 12

SLUGĂ BABILONIANĂ
Mehmed al IV-lea și cazacii zaporojeni 80

SCRISOAREA 13

TREBUIE OARE SĂ-I URĂM?
Canute Frankson către un prieten 86

SCRISOAREA 14

RĂZBOIUL E PLIN DE CRUZIME
ȘI NU ÎL POȚI ÎMBUNA
James M. Calhoun, E.E. Rawson și S.C. Wells
și William T. Sherman 96

SCRISOAREA 15

ZEUL BĂTĂLIILOR
Lordul Horatio Nelson
către Lady Emma Hamilton 111

SCRISOAREA 16

EXTENUATĂ, DAR EXUBERANTĂ
June Wandrey către sora ei, Betty 116

SCRISOAREA 17

PĂSTREAZĂ-L ȘI CINSTEȘTE-L ÎNTOTDEAUNA
Tom O'Sullivan către fiul său, Conor 125

SCRISOAREA 18

VĂ RUGĂM, CRUȚAȚI-O
Poppy, Lionel și Freda Hewlett
către Lordul Kitchener 129

SCRISOAREA 19

UNA DINTRE CELE MAI ULUITOARE SCENE

Căpitanul Reginald John Armes
către soția sa 134

SCRISOAREA 20

CORNWALLIS ȘI ARMATA LUI

SUNT AI NOȘTRI

Alexander Hamilton
către soția sa, Elizabeth 145

SCRISOAREA 21

DE CE NU SUNTEM PLĂTIȚI CA SOLDAȚI?

James Henry Gooding
către Președintele Abraham Lincoln 150

SCRISOAREA 22

E PURUL ADEVĂR

Evelyn Waugh către Laura Waugh 160

SCRISOAREA 23

ZULUȘII AU TĂBĂRĂȚI TOȚI DEODATĂ ASUPRA NOASTRĂ

Locotenentul Henry Curling
către mama sa 166

SCRISOAREA 24

PENTRU MINE, LUCRURILE ASTEA NU SUNT BANALE

Căpitanul Rodney R. Chastant
către părinții lui 180

SCRISOAREA 25

DRAGII MEI, VĂ ROG, IERTAȚI-MĂ

Alaa Abd al-Akeedi către familia sa 185

SCRISOAREA 26

DE DRAGUL OMENIRII

Mahatma Gandhi către Adolf Hitler 188

SCRISOAREA 27

FII LUI HAM

M.W. Saddleer către ziarul *The Freeman* 200

SCRISOAREA 28

S-A CĂSCAT IADUL

Martha Gellhorn către Eleanor Roosevelt 206

SCRISOAREA 29

MI-AM FĂCUT DATORIA

John Duesbery către mama sa 212

SCRISOAREA 30

SOMN UȘOR, DRAGOSTEA MEA

Brian Keith către Dave 215

ACORDURI PENTRU

DREPTURI DE AUTOR 221

MULȚUMIRI 225

SCRISOAREA 01

**RĂZBOIUL NU LASĂ LOC
DE SPERANȚĂ**

Kurt Vonnegut către Comisia de Recrutare
28 noiembrie 1967

*De când există războaie există și
pacifiști – oameni care au refuzat
din principiu să se înroleze. Primul
consemnat în izvoarele istorice, în anul
295, este Maximilian din Tebessa, care
a refuzat înrolarea în armata romană. A
fost decapitat imediat pentru asta.*

*Între anii 1965 și 1970, aproximativ
160 000 de oameni au încercat să evite
serviciul militar, din cauza Războiului
din Vietnam; printre ei s-a numărat, în
1967, și Mark Vonnegut, fiul renumitului
scriitor Kurt Vonnegut.*

*Întrucât Mark încerca să evite
procedurile pe căi clasice, tatăl lui a*

*decis să-i sporească șansele de reușită,
scriind o scrisoare către Comisia de
Recrutare.*

28 noiembrie 1967

CĂTRE: Comisia de Recrutare #1,
Serviciul de selectare,
Hyannis, Mass.

Domnilor,
Fiul meu, Mark Vonnegut, este înregistrat la voi. Acum se pregătește să depună contestație, pe motive de conștiință. Eu sunt într-un totu de acord cu demersul lui. Este consecvent cu spiritul în care l-am educat. Pe tot parcursul vieții l-am învățat să fie împotriva uciderii. Am fost voluntar în cel de Al Doilea Război Mondial. Am fost cercetaș în infanterie și am văzut multe, în cele din urmă am fost capturat și mi-am petrecut aproximativ șase luni ca prizonier de război în Germania. Am

primit o Inimă Purpurie*. Și am fost lăsat la vatră în mod onorabil. Cred că sunt îndreptățit să îi inculc fiului meu viziunea mea privitoare la ucidere. Personal, nici măcar nu mai vânez, nici nu mai pescuiesc. Am câteva pistoale pe care le-am moștenit, dar sunt pline de rugină.

Atitudinea asta față de crimă este o chestiune între mine și Dumnezeuul meu. Nu sunt prea apropiat de religia oficială. Am citit *Biblia* cu atenție. O predic într-o oarecare măsură. În cărțile mele îmi exprim dezgustul față de oamenii care consideră că e ușor și rezonabil să ucizi.

La masă spunem rugăciunea de mulțumire, cu rândul. Fiecare membru al familiei mele a fost adeseori îndemnat să îi mulțumească lui Dumnezeu pentru binecuvântările pe care ni le-a dăruit. Faptele lui Mark sunt acum în slujba

* În original, *Purple Heart*, decorație militară americană. (N. trad.)

lui Dumnezeu, al cărui Fiu a fost, prin excelență, nerăzboinic.

Nu se ascunde nicio fărâmbă de lașitate în asta. Mark este un tânăr puternic și curajos. Pentru ceea ce face el e nevoie de mai multă îndrăzneală decât am avut eu vreodată – și de mai multă bună-cuviință.

Suntem în această țară de cinci generații. Înaintașii mei au venit aici ca să scape de nebunia și de tirania militară a Europei și să câștige libertatea de a acționa după cum le dictează conștiința. Atât ei, cât și urmașii lor au fost cetățeni buni și mândri că sunt americani. Mark este mândru să fie american și, în ochii tatălui său, este un cetățean de primă clasă.

Nu va urî.

Nu va ucide.

Nu e nicio speranță în toate astea. Războiul nu lasă loc de speranță.

Al domniilor voastre,
Kurt Vonnegut, Jr.

SCRISOAREA 02

AM SĂ MOR CU FRUNTEA SUS

Blanca Brissac Vázquez către fiul său, Enrique
5 august 1939

Început în iulie 1936, Războiul Civil Spaniol a durat doi ani și opt luni și a lăsat în urmă sute de mii de morți, disoluția guvernului democratic al țării, A doua Republică Spaniolă și înlocuirea ei cu dictatura militară a lui Francisco Franco, care s-a menținut până la moartea acestuia, în 1975. În timpul conflictului inițial, execuțiile deveniseră o practică obișnuită și au continuat chiar și o vreme după, în perioada în care forțele franchiste și-au extins autoritatea și au eliminat potențialii instigatori. În această etapă de epurări, la câteva săptămâni după terminarea războiului, 13 tinere, care mai târziu aveau să fie numite las Trece Rosas (cele Treisprezece Roze) – dintre care majoritatea membre ale

Tineretului Socialist Unit – , au fost arestate și condamnate la moarte. Au fost împușcate de plutonul de execuție în dimineața zilei de 5 august 1939. Cu câteva ore înainte să-și dea ultima suflare, una dintre Roze, Blanca Brissac Vázquez, în vârstă de 29 de ani, i-a scris fiului ei.

SCRISOAREA

Dragul și scumpul meu fiu,
În ultimele mele clipe mă duc gândul la tine. Mă gândesc numai la tine, dragul meu, care ai ajuns băiat mare și ești la fel de onorabil cum au fost și părinții tăi. Iartă-mă, fiule, dacă vreodată am greșit cu ceva față de tine. Uită, nu-ți aminti așa de mine, căci știi cât de mult mă întristează lucrurile astea.

Am să mor cu fruntea sus. Să fi bun: tu știi să faci asta mai bine decât oricine, dragul meu Quique.

Tot ce-ți cer este să fi bun, foarte bun, mereu. Iubește pe toată lumea și să nu le porți niciodată ranchiună celor care i-au condamnat la moarte pe părinții tăi. Oamenii buni nu poartă niciodată ranchiună, iar tu trebuie să fi un om bun și muncitor. Urmează exemplul tatălui tău.

Îmi promiți asta, fiul meu drag, în ultimele mele clipe de viață? Stai cu mult-iubita mea Cuca și fii mereu ca un fiu pentru ea și pentru surorile mele. Ai grijă de ele când vor îmbătrâni. Fă-ți o datorie de onoare din asta când vei deveni bărbat. Nu am să spun mai multe. Eu și tatăl tău vom înfrunta moartea cu fruntea sus. Nu știu dacă el s-a spovedit și a primit ultima împărtășanie, căci nu am să-l mai văd decât atunci când am să ajung în fața plutonului de execuție. Eu m-am spovedit.

Enrique, să nu-ți uiți niciodată părinții. Du-te pregătit temeinic să-ți primești împărtășania, cu toată nădejdea, după cum te-am învățat. Ți-aș scrie în continuare, până în ultima mea clipă, dar trebuie să-mi iau rămas-bun. Rămâi cu bine până când ne vom întâlni din nou. Dragostea mea să te-nsoțească de-a pururi.

Blanca

SCRISOAREA 03

ISTORIA UNEI BĂTĂLII

Ducele de Wellington către John Wilson Croker
8 august 1815

Pe 18 iunie 1815, armata britanică și cea prusacă și-au unit forțele la Braine-l'Alleud, Belgia, pentru a lupta împotriva armatei franceze în bătălia de la Waterloo, ultima confruntare din cei 12 ani de războaie napoleoniene. În august, la două luni după ce obținuse victoria armatei britanice, ducele de Wellington a fost contactat de Prim-Secretarul Amiralității, John Wilson Croker; în calitate de om de stat și de autor, cel din urmă era nerăbdător să vadă publicată o relatare scrisă a acestui război important.

În acest context, pare foarte potrivit faptul că i-a scris direct persoanei cu rangul cel mai înalt – și care fusese martoră la acele lupte într-o măsură